

Sylvester, een historische Galjoenboot

door Fred Vlotman

De Sylvester is de mooiste en - in zijn tijd snelste - overnaadse boot die door de vermaarde botenbouwer Cor Heuvelman is vervaardigd. De opdracht tot het bouwen werd gegeven door Ir. P.F.S. Otten, president-directeur van Philips, omdat hij die boot wilde schenken aan Het Galjoen.

Stuurman met een speciale truc

Omdat roeien niet was opgenomen in de 7 uren sportlessen, trinden wedstrijdroeiploegen van Het Galjoen van 5 tot 7 uur in de ochtend. Daardoor konden de roeiers na het douchen op tijd aanschuiven bij het ontbijt in de mensa om 8 uur.

De stuurman van een wedstrijd ploeg vond het stoer om niet in te houden als zijn ploeg bij het vlot moest aanmeren. Hij hield kennelijk niet van het roeicommando 'light peddel' en al helemaal niet van een gezapige 'spoelhaal'. Hij was zeer bedreven in het op volle snelheid laten roeien van zijn ploeg tot vlak bij het vlot. Op het laatste moment gaf hij alleen het commando 'laat lopen' en trok meteen daarna het stuurtoew aan bakboord keihard aan. Daardoor draaide de boot niet alleen naar bakboord maar - werd door het haaks op de vaarrichting staande grote roer - ook geremd, zodat de boot ineens keurig stil lag aan het vlot. Dat ging al maanden prima tot 18 april 1959. Misschien was de stuurman nog wat slaperig. Hij wachtte te lang met het commando 'laat lopen' en het aan bakboord keihard trekken aan zijn stuurtoew. De boot botste in volle vaart op het vlot. Pats boem, luid gekraak van hout, klinknagels vlogen uit de overnaadse boot, geen gewonden, wel een reddeloos verloren wedstrijdboot en dus geen deelname aan de komende wedstrijden.

Hoe kreeg Het Galjoen een nieuwe boot?

Ir. P.F.S. Otten (1895 - 1969) was president-directeur van Philips en bestuurslid van Nijenrode. Hij hield van sport, daarom sponsorde Philips heel wat sportieve activiteiten, zoals de Eindhovense Philips Sportvereniging PSV, het voetbaltoernooi 'Otten Cup', het Ir. Ottenbad en een hockeystadion.

Af en toe nam hij een 'dagje voor zichzelf', dan zorgde hij ervoor dat hij om 8 uur het ontbijt op Nijenrode kon meemaken. Toevallig zat hij op de dag van het ongeluk met de Galjoenwedstijdboot daarom in de mensa. Alle studenten waren al van de crash op de hoogte, maar hij nog niet. Galjoenbestuursleden regelden dat de heer Otten tussen hen in kwam te zitten. Sportliefhebber Otten vroeg spontaan hoe het ging met Het Galjoen. De Galjoeners grepen hun kans. Ze vertelden het smartelijke verhaal van het drama dat zich die ochtend had afgespeeld en de desastreuse gevolgen die dat zou hebben voor het roeien en vooral ook voor de wedstrijden waaraan Het Galjoen wilde deelnemen. Otten vroeg aan de 'tafelpresident' (de student die voor een ordelijk verloop in de mensa moest zorgen) of hij wat mocht mededelen. Hij bood Het Galjoen een nieuwe boot aan: luid gejuich galmde door de mensa.

Waarom heet de boot Sylvester?

Otten heette voluit Pieter Franciscus Sylvester Otten en wilde dat de boot werd vernoemd naar zijn derde voornaam. Hij was op Oudejaarsdag (Sylvester) geboren.

Beeld: Roei!

Magnum Opus van vermaarde botenbouwer Cor Heuvelman

Otten gaf de opdracht om de boot te bouwen aan Cor Heuvelman (1896 -1967). Die man bouwde indertijd de snelste overnaadse boten. Naar verluidt is de Sylvester de mooiste en beste van de boten die Cor Heuvelman ooit bouwde. De boot is in februari 1960 opgeleverd. Wellicht is het een van de laatste boten die Cor bouwde als een soort 'magnum opus' want begin 1961 volgde zijn zoon hem op als botenbouwer.

Beeld: Roeimuseum

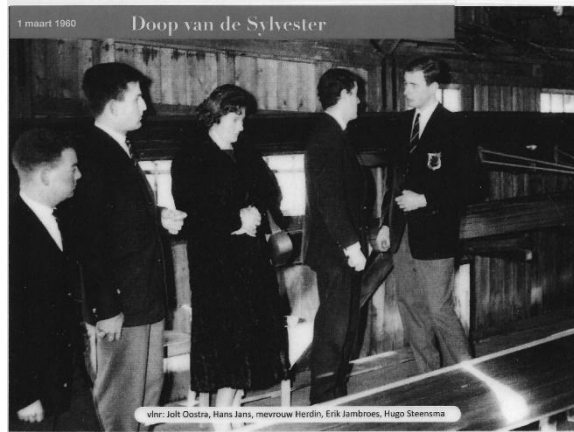

Cor Heuvelman is waarschijnlijk de blonde man met bril.

Beeld: Roeimuseum

De doop van de Sylvester door Eva Herdin

De perfect Nederlands sprekende Oostenrijkse Eva Herdin woonde met haar man, de sportdocent Gerhart - op het terrein van Nijenrode. Gerhart sprak gebroken Nederlands en gaf zijn lessen altijd in het Duits. Dat paste goed bij het internationale karakter van de Nijenrode-opleiding. Alhoewel roeien, zoals hiervoor vermeld, geen deel uitmaakte van de 7 uur sport per week die tot het lesprogramma van de studenten behoorde, was Eva's man - Gerhart - buiten het curriculum om een goede en enthousiaste trainer van de roeiers van Het Galjoen. Eva droeg de studenten - als een soort tweede moeder - een warm hart toe. Het is dan ook begrijpelijk dat zij werd uitgenodigd om de boot te dopen.

Beeld: Galjoenarchief

Bij die doop op 1 maart 1960 was uiteraard ook de heer Otten als schenker van de boot aanwezig. Op onderstaande foto is hij de man in het midden.

Doop Sylvester 1960 met centraal (5^e van rechts) Frans Otten
(7^e van rechts is Jacques Postma, de grote bouwer van de Nijenrode-opleiding)

Beeld: Galjoenarchief

Blikken trekken in de Sylvester met de Donauhaal van coach Herdin

Gerhart Herdin was van 1958 tot 1989 sportdocent op Nijenrode. Hij had in Oostenrijk leren roeien bij Ruderverein Nibelungen in Klostersbergen aan de Donau. Onder zijn bezielende leiding zijn heel wat 'blikken getrokken' (dat is de roeiers-uitdrukking voor 'prijzen winnen'). Hij leerde de leden van Het Galjoen 'de Donauhaal'; een roeihaal die succesvol werd toegepast in menige wedstrijd, juist ook in de Sylvester. Die Donauhaal was zeer geschikt voor wild water. Die techniek werd bijvoorbeeld in een wedstrijd toegepast op het onstuimige water van de Zaan. Roeiers van het oppermachtige Nereus die zich ver verheven voelden boven zo'n clubje als Het Galjoen, vroegen vooraf spottend aan de Galjoenroeiers of ze wel wisten dat roeien heel wat anders was dan het ordinaire voetballen. Toen Nereus was verslagen boden de Galjoenleden de Nereusploeg een cadeau aan:voetballen op Nijenrode!

Bronnen

Jolt Oostra, Galjoencommissaris Materiaal en Roeien, 1958 – 1960, 'Doop van de Sylvester'

<https://roeimuseum.nl/museumzalen/botenbouwers/familie-heuvelman/>

<https://roeimuseum.nl/museumzalen/roeiverenigingen/nijenrode-roeivereniging-het-galjoen/>

<https://www.hetgaljoen.com/bestanden/een-greep-uit-75-jaar-galjoen-geschiedenis.pdf?cd=i>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Frans_Otten

Mail opmerkingen over - aanvullingen op of fouten in - deze tekst s.v.p. aan f.w.vlotman@tias.edu